

การศึกษาอุบัติการณ์การเกิดปัญหาที่เกี่ยวกับยา
ในผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวี ณ หอผู้ป่วยอายุรกรรม
โรงพยาบาลรามารัติน

นางสาว นิสิตา มากช่วย
นางสาว รติมา อัครธนบดี

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2545

**THE STUDY OF INCIDENCE OF
DRUG-RELATED PROBLEMS IN
HIV INFECTION PATIENTS
AT MEDICAL WARDS,
RAMATHIBODI HOSPITAL**

**MISS NISITA MAGCHOIY
MISS RATIMA ASAVATANABODEE**

**A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN
PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENT FOR
THE BACHELOR DEGREE OF SCIENCE IN
PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY**

MAHIDOL UNIVERSITY

2002

โครงการพิเศษ

เรื่อง การศึกษาอุบัติการณ์การเกิดปัญหาเกี่ยวกับยาในผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวี
ณ หอผู้ป่วยอายุรกรรม โรงพยาบาลรามารัติน

.....

(นางสาวนิลิตา

มากช่วย)

.....

(นางสาวรติมา

อัศวนนดี)

.....

(รองศาสตราจารย์

อโนชา อุทัยพัฒน์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....

(แพทย์หญิงสิรินทร

ฉันทศิริกาญจน์)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

สระเอี่ยม)

(เกสักรหญิงศุภศีล

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทคัดย่อ
การศึกษาอุบัติการณ์การเกิดปัญหาที่เกี่ยวกับยา
ในผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวี ณ หอผู้ป่วยอายุรกรรม
โรงพยาบาลรามาริบัติ

นิสิตา มากช่วย, รติมา อัสวณบดี

อาจารย์ที่ปรึกษา: อโนชา อุทัยพัฒน์*, สิรินทร ฉันทศิริกาญจน์**, ศุภศิลา สระเยี่ยม***

* ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

** คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล

*** กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลรามาริบัติ

คำสำคัญ: ปัญหาที่เกี่ยวกับยา, ติดเชื้อเอชไอวี, เอชไอวี

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสืบค้นอุบัติการณ์ของปัญหาที่เกี่ยวกับยาในผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวีที่เป็นผู้ป่วยใน โดยทำการศึกษา ณ 3 หอผู้ป่วยอายุรกรรม โรงพยาบาลรามาริบัติ ในระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2545 ถึง 13 กันยายน 2545 พิจารณาเฉพาะผู้ป่วยที่มีผลตรวจ anti-HIV เป็นบวกและประเมินปัญหาโดยอาศัยแฟ้มประวัติผู้ป่วย, การสัมภาษณ์จากผู้ป่วยหรือผู้ดูแล และเวชระเบียนผู้ป่วย

จากผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวีที่เข้าอยู่ในโรงพยาบาลจำนวน 35 ครั้ง เป็นชาย 21 ครั้ง, หญิง 14 ครั้ง ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี และ 45.7% อยู่ในโรงพยาบาล 6-10 วัน ผลการวินิจฉัยความเจ็บป่วยโดยแพทย์พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็น oral candidiasis (10.70%) จากผู้ป่วยทั้งหมดพบผู้ป่วยมีปัญหาที่เกี่ยวกับยา 34 ครั้ง คิดเป็น 97.14% และพบปัญหาจากการใช้ยาทั้งหมด 215 ปัญหา ปัญหาจากการใช้ยาดังกล่าวแบ่งเป็น 5 ปัญหาหลักคือ ความเหมาะสมของข้อบ่งใช้ (25.58%), ประสิทธิภาพของยา (25.58%), ความปลอดภัย (41.40%), การใช้ยาตามสั่ง (6.05%) และอื่นๆ (1.40%) โดยประเภทปัญหาที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (33.02%), ต้องการยาเพิ่ม (20.93%) และ ขนาดใช้น้อยเกินไป (13.95%)

จากผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงปัญหาที่เกี่ยวกับยาที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นได้ในผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวี เพื่อเป็นตัวกระตุ้นให้เภสัชกรติดตามดูแลการใช้ยาในผู้ป่วยโดยใกล้ชิดและป้องกันปัญหาต่อไป

Abstract

The Study of Incidence of Drug-related Problems in HIV Infection Patients at Medical Wards, Ramathibodi Hospital

Nisita Magchoiy, Ratima Asavatanabodee

Project advisor: Anocha Utaipat*, Sirintorn Chansirikarnjana**, Supasil Sraium***

*Department of Pharmacology, Faculty of Pharmacy, Mahidol University

**Geriatric medicine, Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital, Mahidol University

***Department of Pharmacy, Ramathibodi Hospital

Keywords: Drug-related problems (DRPs), HIV infection, HIV

The aim of this study was to identify the incidence of drug-related problem (DRPs) in patients with HIV infection. The study was conducted in three medical wards at Ramathibodi Hospital between June 1, 2002 to September 13, 2002. Selected patients who have anti-HIV positive were determined as DRPs by using patient medication charts review, patients and/or caregivers interview and medical records.

Among 35 admissions of the patients with HIV infection in that period, 21 male, 14 female, most of them were 21-30 years old and 45.70% of patient stayed 6-10 days. Most medical problem of them was oral candidiasis (10.70%). DRPs were identified in 34 admissions (97.14%). Total DRPs which were 215 were classified in 5 aspects. The followings were indication (25.58%), efficacy (25.58%), safety (41.40%), compliance (6.05%) and other (1.40%). The first three categories were adverse drug reaction (33.02%), need addition drug therapy (20.93%) and dosage too low (13.95%).

The results have related the potential DRPs in the patients with HIV infection to stimulate the clinical pharmacist monitoring of patient drug therapy, then resolving and preventing the problems.